

XERREM DE LLIBRES

L'illa del doctor

Moreau

de H. G. Wells

Adaptació de Judit Lligonya Tenas

“¿Les fuetades t'han ratllat la pell,
o potser l'ombra de la reixa?”

Tigre captiu, Joan Oliver (Pere Quart)

1. EL Lady Vain

2. L'home que no anava enlloc

3. L'estranya figura

4. A la barana del vaixell

Motors de conversa

1. Per començar a parlar ⇒ Parleu de com sou i què feu i del que coneixeu

1. Eduard Prendick va saltar del vaixell per nedar cap a algun dels bots¹. Us agrada nedar? En sabeu? A l'estiu aneu gaire a la platja o a la piscina?
2. Un home alt i ros, amb bigoti, observava el naufrag un cop rescatat². Us heu sentit observats, alguna vegada? Us agrada observar com és i què fa la gent, quan sou en un espai públic?
3. El capità del vaixell tracta malament M'ling³. Montgomery el defensa i reprèn el capità. Heu presenciat darrerament algun maltractament verbal entre veïns, al carrer...? Com us sentiu, quan això passa? Teniu ganes d'intervenir?
4. Prendick i Montgomery parlen tranquil·lament després de sopar a coberta. Prendick explica que va estudiar Biologia⁴. Us agrada estudiar? Heu pogut anar a l'escola? Actualment estúdieu alguna cosa? Què us agradaria estudiar?

2. Per llançar-se a parlar ⇒ Parleu del que recordeu

5. Quan la tempesta que va fer naufragar el vaixell va amainar, les tres persones del bot de Prendick estaven perdudes enmig del no-res⁵. Heu tingut mai la sensació d'estar perduts i desorientats? Recordeu on era, i en quina situació? Què vau experimentar?
6. Van injectar una medicina al naufrag per reanimar-lo⁶. Us han posat injeccions alguna vegada? Us maregeu si veieu sang? Recordeu si us heu desmaiats en alguna ocasió?
7. Prendick evità una baralla entre Montgomery i el capità, que borratxo, tractà malament M'ling⁷. Heu vist mai una baralla entre dues persones al mig del carrer o en un altre espai públic? En recordeu la causa? Com va acabar?
8. Prendick no entenia res d'allò que passava dalt del vaixell. Per a ell era tot un misteri.⁸ Recordeu algun fet misteriós o inexplicable que hàgiu experimentat al llarg de la vida? Recordeu algun misteri difós pels mitjans i que estigui encara sense resoldre?

3. Per parlar millor ⇒ Parleu del que sabeu fer i del que penseu

9. Els passatgers del bot salvavides es van jugar a l'atzar el sacrifici d'un d'ells pel bé comú⁹. Creieu que és correcte, en aquestes circumstàncies, jugar-se a sorts la vida d'una persona? Si us hagués tocat a vosaltres llançar-vos al mar per morir voluntàriament, com creieu que hauríeu reaccionat? Què en penseu de l'actitud passiva de Prendick?
10. Montgomery maltractà M'ling i li exigí obediència cega¹⁰. Què en penseu de les relacions laborals de submissió? Creieu que a la feina un o una cap pot imposar el seu criteri per la força que li confereix el càrrec? O penseu que hi ha altres sistemes de persuasió més eficaços?
11. La llum de la lluna projectava unes formes molt estranyes damunt del llit¹¹. Sabeu què són les ombres xineses? En sabeu alguna? Com faríeu el cap d'un gos, o una papallona, amb aquesta tècnica d'ombres?
12. Prendick apreciava que Montgomery li hagués salvat la vida, tot i que el personatge li resultava estrany¹². Si algú us salvés la vida, com creieu que us sentiríeu, en relació a aquesta persona? Us agradaria conèixer-la, en cas que fos una persona anònima? Recordeu algun cas de salvament desinteressat i altruista?

¹ Referència a la pàgina 9: "Valent i decidit, vaig saltar del vaixell per nadar cap a algun dels bots."

² Referències a les pàgines 11: "Un home alt i ros m'observava en silenci, mentre s'estirava la punta del bigoti amb els dits (...)"

³ Referència a la pàgina 14: "-Miri, capità, no pot ser que el tracti malament."

⁴ Referència a la pàgina 17: "Li vaig dir que havia estudiat Biologia a Londres."

⁵ Referència a la pàgina 9: "L'endemà, quan el temps es va calmar, els tres estàvem perduts enmig del no-res."

⁶ Referència a la pàgina 11: "(...) li he posat unes injeccions que l'han reanimat."

⁷ Referència a la pàgina 16: "-Calla!-vaig dir al capità borratxo (...)"

⁸ Referència a la pàgina 18: "(...) què s'amagava darrera de tot aquell misteri."

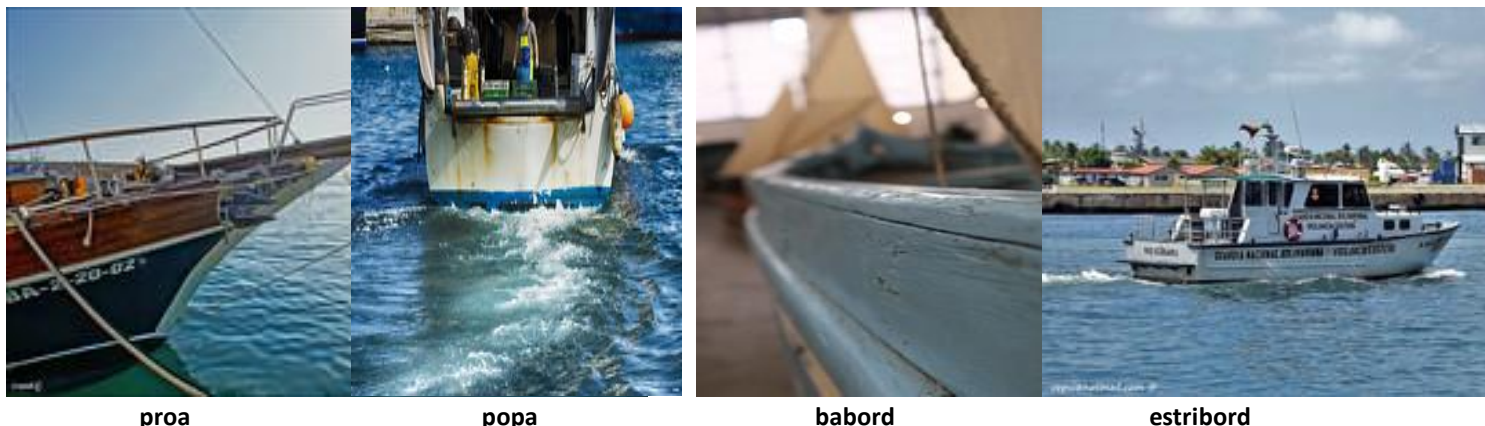
⁹ Referència a la pàgina 10: "Va atacar el passatger amb les mans i els dos van caure al mar (...)"

¹⁰ Referència a la pàgina 13: "No hi has de fer res aquí, tu!"

¹¹ Referència a la pàgina 18: "La llum projectava una llum fantasmal a la cambra i marcava unes formes molt estranyes sobre el llit."

¹² Referència a la pàgina 17: "Sentia molta curiositat per Montgomery, l'home que m'havia salvat la vida."

Les imatges Parts d'un vaixell

proa

popa

babord

estribord

Les expressions

Ballar-la: trobar-se en un problema, en una dificultat, en una baralla, etc. Ja la ballem!

Arrufar el nas: manifestar desgrat, desaprovació, repugnància.

La cançó. *Hora fosca*, de Kitsch

Edward Prendick, després de la dura experiència viscuda al mar, passà una nit d'insomni molt desagradable. La cançó de Kitsch, grup de culte de Banyoles, creat als anys 80 del segle passat, relata una nit d'insomni amb el seu peculiar estil gòtic.

Despert de matinada, sense son,
pensant, sentint el món;
sentint la suor intermitent sobre el meu cos.
Despert de matinada, dret,
llegint saltiris penedits;
despert en la foscor de la nit
quan tot es provoca.
I mai no és prou tard si puc resistir ...
no posar-me al llit i entrar en coma.
El cap pesa, l'ull s'adorm,
l'espai fuig per on vol,
l'instint em diu que no estic viu,
però el cap sap que s'equivoca.
I mai no és prou tard si puc resistir ...
no posar-me al llit i entrar en coma.

L'explicació: els animals en captivitat

Una de les polèmiques que actualment es manté més activa en la nostra societat és la de la captivitat i exhibició d'animals en l'entorn dels parcs zoològics. Les persones que defensen la postura contrària a aquesta pràctica consideren que la captivitat no és una tortura tan clara com ho podria ser la taumàquia, però provoca un gran patiment, un patiment que tenim tan normalitzat dins la nostra societat que sovint som incapaços d'identificar. Ells defensen que la captivitat no és innòcua i que té greus conseqüències sobre la salut física i psíquica dels animals. Els animals que viuen un captiveri conviuen amb la frustració i amb una sèrie de comportaments que no són habituals als seus hàbitats naturals. Una mostra clara de la tortura que suposa la captivitat per als animals són els comportaments estereotipats que mostren els individus dels zoològics, segons diuen. Les estereotípies són comportaments repetitius que no tenen un objectiu o funció evidents. Apareixen a causa d'entorns artificials que impedeixen que els individus satisfacin les seves necessitats biològiques. Les causes principals de les estereotípies són la frustració, l'estrès inevitable, la por, les restriccions i la falta d'estimulació.

Activitats en grup. Ara tots plegats (ATP)

1. La història és plena de successos tràgics relacionats amb el mar. Escolliu-ne un que recordeu. Cada persona ha de posar títol al succés escollit. Ordenadament, tothom diu en públic el títol del seu relat. Es vota la història que es vol sentir i la persona que l'ha proposada l'explica.
2. Un naufragi, un rescat, un vaixell carregat de bèsties estranyes... Prendick, després de tot això, s'enfronta a una dura nit de malsons. Recordeu algun malson recurrent que es pugui explicar? Qui vulgui, n'explica un. La resta, dediqueu un minut a fer una llista de tres emocions (*) que creieu que sentiríeu en cas que fóssiu vosaltres les persones que visquéssiu aquesta experiència. Poseu-les en comú i observeu quines són les emocions que més es repeteixen.
(*) Mostres de sentiments o emocions: por, ràbia, tristesa, enuig, desesper, angúnia, alerta, impotència, patiment, desolació, angoixa, pena, atabalament, desconcert, etc.

Activitats per preparar a casa i compartir

Llegiu i reflexioneu sobre les preguntes que es plantegen sobre el naufragi al final del llibre, a la pàgina 113. Compartiu les reflexions al llarg de la sessió següent.

NOTA: Si aquest és l'últim capítol que s'ha llegit al llarg de la sessió, demaneu que algun xerraire en faci un resum per explicar-lo al principi de la següent sessió.

5. El desembarcament a l'illa

6. Els remadors d'aire infernal

7. La porta tancada

Motors de conversa

1. Per començar a parlar ⇒ Parleu de com sou i què feu i del que coneixeu

1. A primera hora del matí Prendick es va despertar per culpa d'uns forts sorolls¹³. Us desperteu amb facilitat, al matí? Us agrada mandrejar? Teniu el son lleuger? Sou matinadors?
2. L'illa era coberta d'una vegetació espessa¹⁴. Us agraden les plantes? Teniu plantes a casa vostra? De quin tipus? Regueu i cuideu les plantes?
3. Es van descarregar unes gàbies amb animals a l'illa¹⁵. Teniu animals de companyia? Quins? En teniu d'engabiats? Sou més de gos o de gat?
4. Montgomery es definí com una persona seriosa, davant de Prendick¹⁶. Sou gent més aviat seriosa o més aviat riallera? Coneixeu alguna persona de les que no riuen mai?

2. Per llançar-se a parlar ⇒ Parleu del que recordeu

5. El vaixell estava molt brut¹⁷. Heu estat en alguna ocasió a algun lloc brut, molt brut? Feia mala olor? Recordeu algunes pudors amb claredat? Quines?
6. El capità va lligar Prendick amb una corda¹⁸. Heu viscut situacions en les quals hi havia persones immobilitzades per algun motiu? Ens ho expliqueu? Heu vist pel·lícules o us han explicat històries on hagués succeït?
7. Quan van veure Prendick lligat a la barca, els illencs es van compadir d'ell i el van anar a buscar per portar-lo a l'illa¹⁹. Us heu compadit mai d'una persona? Heu ajudat en alguna ocasió una persona que ho estigués passant malament? Recordeu si alguna vegada algú s'ha compadit de vosaltres?
8. Prendick era un hoste que ningú havia convidat²⁰. Heu tingut mai la sensació de ser en un lloc on no encaixàveu o on us feia l'efecte que no éreu prou benvinguts?

3. Per parlar millor ⇒ Parleu del que sabeu fer i del que penseu

9. Davant la impotència d'una mort segura, lligat i en un bot enmig del mar, Prendick reaccionà amb violència²¹. Què en penseu d'aquesta reacció? Com creieu que hauríeu reaccionat vosaltres, en el seu lloc? Penseu que és bo plorar?
10. Montgomery assegurava que l'illa era un lloc infernal²². Penseu en llocs que podrien ser considerats infernals o malèfics com ara llocs en guerra, amb epidèmies mortals, amb temperatures extremes, amb històries d'assassinats... Hi ha llocs així, en l'actualitat?
11. Montgomery no tenia clar si podia confiar en Prendick²³. Creieu que en la base de les relacions humanes hi ha d'haver la confiança? Han desconfiat algun cop de vosaltres? Hi ha gaire gent que tendeix a desconfiar dels altres?
12. Moreau feia experiments molt cruels i immorals²⁴. Penseu que es pot ser cruel i alhora tenir salut mental? Recordeu històries de gent com el doctor Moreau?

¹³ Referència a la pàgina 19: "A primera hora del matí, em va despertar el soroll d'objectes pesats que queien (...)"

¹⁴ Referència a la pàgina 23: "L'illa era coberta d'una vegetació espessa: (...)"

¹⁵ Referència a la pàgina 26: "Els altres van acabar de desembarcar les gàbies."

¹⁶ Referència a la pàgina 27: "-Lamento ser tan seriós, senyor Prendick."

¹⁷ Referència a la pàgina 19: "Aviat tindrem el vaixell net de tota aquesta pestilència (...)"

¹⁸ Referència a la pàgina 21: "(...) el capità em va lligar amb un corda (...)"

¹⁹ Referència a la pàgina 23: "(...) els illencs es van compadir de mi i van tornar enrere per venir-me a buscar."

²⁰ Referència a la pàgina 29: "-Què farem amb l'hoste que no hem convidat?"

²¹ Referència a la pàgina 21: "(...) vaig començar a donar cops de puny i coces (...)"

²² Referència a la pàgina 25: "Aquesta illa és un lloc infernal."

²³ Referència a la pàgina 29: "Encara no sabem si hi podem confiar."

²⁴ Referència a la pàgina 32: "(...) feia experiments molt cruels i immorals."

Les imatges Dispositius mecànics de tracció

Palanca

Politja

Les expressions

Deixar algú com un drap brut: omplir-lo d'improperis, denigrar-lo, criticar-lo durament.

Mirar de reüll: mirar pel cantó de l'ull, sense moure el cap.

La cançó. *La cançó del soldadet*, de Manel

Edward Prendick va ser expulsat del vaixell i llançat al bot salvavides, que estava mig negat d'aigua, a punt d'enfonsar-se. El grup barceloní Manel explica el desembarcament d'un soldat, en un entorn també hostil.

Ecolteu la cançó del soldadet
que a través d'un ull de bou
veu que volen uns falciots!
I no és que hi entengui molt, el soldadet,
però, que volin els falciots,
deurà voler dir que la terra és a prop.
I tan a prop deu ser que baixa el capità
i intenta no semblar nerviós
mentre acaba la instrucció:
"Concentreu-vos, soldadets, sigueu prudents
i arrapeu-vos a la vida
amb les ungles i amb les dents".
Ja a coberta, els homes resen.
Ja a coberta, els homes resen.
I fa un amén, poc convençut, el soldadet,
i acaricia el seu fusell,
intentant no pensar en res.
Des de proa es van fent grossos els turons,
"soldadet, valor, valor,
que depèn de gent com tu la sort del món".
Però "si una bala enemiga creua el vent
i em travessa el cervell",
es planteja el soldadet,
"les onades m'arrossegaran
i mil peixos de colors
lluïtaran per devorar la meua carn".
I és quan pensa "jo m'amago;
quan no mirin, jo m'amago".

Però sempre miren, i el vaixell s'està aturant,
les comportes s'han obert
i, en un segon, s'inunda el mar
de soldats disparant a l'infinit
amb un soldadet al mig,
que carrega mentre insulta a l'enemic.
I entre bomba i bomba tot li va prou bé
fins que una cau just al costat.
Primer es diu "sort, de què t'ha anat...",
però després sent a l'esquena un dolor estrany
i en tocar-se-la li queda tot el braç tacat de sang.
Gira el cap a banda i banda.
Seu a la sorra i descansa.
I mentre arriba el coi de metge, el soldadet
es tranquil·litza repetint
què farà, on anirà, si sobrevis:
"Aniré a ma mare ben vestit
i, abans que res, li hauré de dir
que em perdoni per tractar-la sempre així;
aniré a la Margarida a fer-li un fill
per, només veure'l, intuir
que l'estimo més del que m'estimo a mi".

L'explicació: els experiments amb animals

La utilització d'animals per a l'experimentació científica és una qüestió controvertida. Oposats als col·lectius que rebutgen la utilització d'animals en l'experimentació científica, s'hi troba una part de la comunitat científica, que defensa que no hi ha cap altra manera de respondre a preguntes importants per a la biologia i la medicina. És evident que malgrat això, la relació de les persones amb els animals ha anat evolucionant. Actualment en els entorns d'experimentació la regulació per llei és clara i estricta. La legislació europea està basada en el principi anomenat de les tres erres. Tot experiment amb animals ha de tendir a la reducció del nombre d'animals utilitzats, al reemplaçament d'animals per qualsevol altre mitjà quan això sigui possible i

al refinament de l'experiment per intentar causar a l'animal el mínim de sofriment possible. La llei preveu l'existència de comitès d'experimentació animal que han d'aprovar els experiments i el funcionament dels animalaris i preveu una formació específica del personal. Aquesta llei està en vigor i s'ha d'aplicar a tot arreu. Les actuals normatives distingeixen també entre els tipus d'animals. Per exemple a Europa ha estat prohibit fer experiments amb ximpanzés mentre que la llei no és aplicable per als invertebrats.

Activitats en grup. Ara tots plegats (ATP)

1. Prendick va ser batejat pel capità del vaixell amb el malnom de senyor Calla. Dediqueu un minut a fer una llista de tres malnoms que hagueu sentit de persones del vostre entorn. En grup, exposeu els noms de la vostra llista. Decidiu quins són els millors.
2. Trieu, dels capítols, una frase que us agradi i expliqueu per què l'heu triada al grup. Un cop hagueu sentit totes les frases compareu-ne dues i expliqueu quina d'aquestes us agrada més o menys i per què.

Activitats per preparar a casa i compartir

Intenteu fer un parell de rodolins, que recitareu a la propera sessió davant de tothom, sobre algun dels temes dels capítols que s'han treballat en aquesta sessió. Per exemple: "A Moreau, que és cirurgià, no li donis pas la mà".

NOTA: Si aquest és l'últim capítol que s'ha llegit al llarg de la sessió, demaneu que algun xerraire en faci un resum per explicar-lo al principi de la següent sessió.

8. Els gemecs del puma

9. La cosa del bosc

10. Els gemecs de l'home

Motors de conversa

1. Per començar a parlar ⇒ Parleu de com sou i què feu i del que coneixeu

1. Cap al migdia, Montgomery i M'ling van anar a la cambra de Prendick amb una safata plena de menjar²⁵. Us agrada fer àpats abundants i exquisits? En quines ocasions? Gaudiu del menjar o mengeu per obligació? Piqueu entre hores?
2. Montgomery i Prendick, de sobte, van sentir un forts gemecs de dolor²⁶. Heu anat alguna vegada al dentista? Us van fer molt de mal? Aguanteu bé el dolor? Coneixeu alguna persona que no hagi hagut d'anar mai al dentista?
3. Prendick es va allunyar del campament i bosc endins es va trobar amb un home estrany mig despullat²⁷. Us agrada internar-vos en un bosc? Us ofèn trobar de sobte una persona que mostri parts íntimes per algun motiu? Aniríeu a una platja nudista?
4. Al bosc, Prendick va sentir un soroll rere seu que el va sobresaltar²⁸. Sou espantadissos? Us agrada, per fer broma, espantar les persones del vostre entorn? Us agrada fer activitats que fan por? Quines?

2. Per llançar-se a parlar ⇒ Parleu del que recordeu

5. Prendick preguntà a Montgomery per què M'ling tenia les orelles punxegudes²⁹. Recordeu algun personatge amb trets físics molt marcats, com ara orelles punxegudes, nas molt llarg, ulls grossos...?
6. Quan finalment Prendick va arribar al mar, de nit, va poder veure com les estrelles es reflectien damunt de l'aigua³⁰. Recordeu haver vist alguna vegada (en un llac de muntanya, al mar, etc.) un reflex a l'aigua espectacular? Recordeu haver anat alguna vegada de nit a la platja?
7. Quan Prendick ja no va poder suportar més els crits de dolor que se sentien va sortir corrents³¹. Recordeu haver fugit corrent, espantats per alguna raó? Penseu en llamps, incendis, atracaments...
8. Prendick, sense voler, va fer rodolar una pedra fins al riu³². Heu fet saltar mai una pedra plana sobre l'aigua? Recordeu si en alguna ocasió havíeu jugat a tirar pedres al riu? Us heu banyat mai en un riu? Recordeu quin era?

3. Per parlar millor ⇒ Parleu del que sabeu fer i del que penseu

9. Havent dinat, M'ling va desaparar la taula³³. A casa vostra les tasques de la llar es reparteixen entre homes i dones? Què penseu d'aquelles llars on només les dones fan les tasques domèstiques? Sabeu d'algun home que hagi deixat la feina per cuidar els fills?
10. Al mig del bosc hi havia un home mig despullat³⁴. Seríem tan espontanis en una conversa si, en comptes de fer-la vestits la féssim despullats? Per què?
11. Prendick estava penedit de no dur cap arma, en la seva excursió al bosc³⁵. Hi ha països on no resulta estrany veure gent civil armada. Penseu que anar armat és un bon recurs per a la seguretat? Seríeu del parer d'introduir, en aquest país, el dret a disposar d'armes per sentir-nos més segurs?
12. Montgomery subministrà un medicament per dormir a Prendick³⁶. Heu necessitat en alguna ocasió prendre algun producte natural per adormir-vos (llet amb mel, til·la, valeriana, etc.)? Creieu que és bo dependre de medicaments per dormir? Dormiu totes les hores que voldríeu?

²⁵ Referència a la pàgina 33: "(...) van venir a la cambra amb una safata plena de menjar."

²⁶ Referència a la pàgina 34: "(...) vam sentir uns forts gemecs de dolor."

²⁷ Referència a la pàgina 37: "Hi havia un home mig despullat."

²⁸ Referència a la pàgina 38: "D'un bot, em vaig girar, espantat."

²⁹ Referència a la pàgina 33: "-Com és que M'ling té les orelles punxegudes?"

³⁰ Referència a la pàgina 42: "(...) i les estrelles es reflectien damunt de l'aigua."

³¹ Referència a la pàgina 35: "(...) vaig sortir corrents a l'exterior, nerviós."

³² Referència a la pàgina 37: "(...) sense voler vaig fer rodolar un tros de pedra fins al riu."

³³ Referència a la pàgina 35: "Havent dinat, M'ling va desaparar la taula (...)"

³⁴ Referència a la pàgina 37: "Hi havia un home mig despullat."

³⁵ Referència a la pàgina 33: "Nerviós i penedit de no dur cap arma (...)"

³⁶ Referència a la pàgina 43: "Li donaré una cosa que l'ajudarà a dormir."

Les imatges Felins

Puma

Lleopard

Les expressions

Fugir del foc i caure a les brases: sortir d'un mal i caure en un de pitjor. Mantindre a ratlla: parar els peus.

La cançó. *S'animal que no existeix*, d'Antònia Font

Persones-bèsties, híbrids, coses, gemecs infernals... Presències difícils d'entendre, com l'animal estrany que els mallorquins Antònia Font diuen que no existeix.

És dòcil, té vida,
si el mires ja no hi és,
té un membre que respira,
és s'animal que no existeix.
Se toca i se vagina,
fornica amb ell mateix,
té un far que m'il·lumina,
té escata com un peix.
Me menja i me vomita
d'un simple malentès,
me caga i me compixa,
és s'animal que no existeix.

Desvinculat
de qualsevol forma de vida,
través sa gent amb sa pupil·la.
Tan desfasat
des segle que comença ara
som una mòmia,
som dues vaques.
Dins un no-res,
dins una absència pura,
aquest silenci és una tortura.
De tot un cos,
de tota una vermada
només me queda un pam de carn en barra.

L'explicació: la por

La por és una emoció que es caracteritza per una sensació intensa i desagradable provocada per la percepció d'un perill. Aquest perill pot ocórrer en el present, en el passat o en el futur. I pot ser de base real o de base neuròtica. Es pot parlar de por real quan la seva dimensió es correspon amb la dimensió de perill. En canvi, es pot parlar de por neuròtica quan la intensitat de la por no té cap mena de correspondència amb el perill real. La por és una emoció primària, que es manifesta a tots els animals. Actualment la psicologia debat sobre si la por és una emoció innata o apresada.

És interessant destacar que la por és una característica inherent a la societat humana. Això es pot observar al sistema educatiu, basat en l'esquema bàsic de premi i càstig, o al sistema normatiu, on la por a la sanció ordena la conducta de la majoria de persones. Tot això, entre d'altres aspectes, posa de relleu que la por està a la base del sistema socialitzador dels col·lectius humans.

Activitats en grup. Ara tots plegats (ATP)

1. Prendick va sortir a passejar sol pel bosc. Ho heu fet mai? Feu una llista de les coses positives i negatives que té passejar sol pel bosc. Poseu les llistes en comú i aporteu arguments per defensar les vostres aportacions.
2. Prendick va estabornir amb una pedra l'home-lleopard. De vegades, per defensar-se d'una agressió, una persona pacífica usa la violència. És justificable, en aquest cas, l'ús de la violència? Dividiu-vos en dos grups. Cada grup defensarà una posició. Durant cinc minuts organitzeu l'argumentari i dediqueu després cinc minuts al debat.

Activitats per preparar a casa i compartir

Llegiu i reflexioneu sobre les preguntes que es plantegen sobre els límits de la cirurgia al final del llibre, a la pàgina 113. Compartiu les reflexions al llarg de la sessió següent.

NOTA: Si aquest és l'últim capítol que s'ha llegit al llarg de la sessió, demaneu que algun xerraire en faci un resum per explicar-lo al principi de la següent sessió.

11. La caça de l'home

12. Els recitadors de la Llei

13. Un parlament

Motors de conversa

1. Per començar a parlar ⇒ Parleu de com sou i què feu i del que coneixeu

1. Prendick va sentir uns passos i va córrer a obrir la porta³⁷. Sou persones actives que reaccioneu de seguida o més aviat persones reposades que us moveu després de pensar-hi?
2. Una de les criatures de l'illa va conduir Prendick cap a l'interior d'una cova³⁸. Us sentiu còmodes en un espai tancat i fosc? Heu estat en alguna ocasió dins d'una cova? Hi heu passat fred?
3. Una de les criatures de dins la cova va oferir un coco partit en dos a Prendick³⁹. Us agrada el coco? En mengeu gaire? En quines ocasions? Us agraden les fruites tropicals com ara el mango, la papaia o l'alvocat?
4. Moreau, perquè no l'entenguessin aquelles bèsties, va parlar mig en llatí⁴⁰. Recordeu alguna paraula o expressió llatina famosa? Per exemple: 'Alea iacta est', 'Ipso facto', 'Ad hoc', 'Sine die', etc. N'havíeu estudiat, a l'escola? Us hauria agradat d'haver-ho fet?

2. Per llançar-se a parlar ⇒ Parleu del que recordeu

5. Prendick no coneixia ni les fruites ni les plantes del bosc, ni si eren o no comestibles⁴¹. Recordeu si en alguna ocasió heu collit fruits del bosc per menjar-vos-els? Penseu en cireres d'arboç, maduixes, castanyes, glans, magranes... I bolets? N'heu collit mai? Sabeu distingir els comestibles dels que no ho són?
6. Una de les lleis de les persones que habiten l'illa és no menjar ni carn ni peix⁴². Heu canviat gaire pel que fa a les menges de carn i peix al llarg de la vida? Podeu explicar-nos si menjàveu gaire carn i peix de petits? Quina carn i quin peix menjàveu? Heu conegut o coneixeu persones vegetarianes o veganes?
7. Tota la història passa en una illa del Pacífic⁴³. Heu viatjat alguna vegada amb vaixell? Heu sobrevolat algun oceà? Recordeu alguna sensació especial mentre navegàveu o mentre volàveu damunt del mar?
8. Prendick encoratjà els habitants de l'illa a rebel·lar-se contra Moreau⁴⁴. Hi ha hagut moments de la vida en què hàgiu desitjat rebel·lar-vos contra injustícies? Penseu en l'escola, en la feina, en el barri... Recordeu alguna rebel·lió històrica rellevant?

3. Per parlar millor ⇒ Parleu del que sabeu fer i del que penseu

9. Moreau obligà els animals humanitzats a respectar unes lleis que ell mateix havia creat⁴⁵. Heu creat en alguna ocasió normes de funcionament? Penseu en activitats de grup, feines d'equip... Si és així, vau aconseguir que fossin respectades? És bo que les persones ens regim per lleis? És bona l'anarquia, és a dir, viure sense un govern que faci lleis?
10. Prendick tenia clar que Moreau havia convertit persones en bèsties, mentre que Moreau deia que havia fet just el contrari⁴⁶. Diuen que hi ha persones que actuen com si fossin bèsties salvatges i que hi ha bèsties que actuen com si fossin persones assenyades. Tots en sabem molts casos. Som gaire lluny, els uns dels altres?
11. Moreau va fer servir un gos per seguir el rastre de Prendick⁴⁷. Tenim animals per menjar-nos-els, per explotar-los, per gaudir-ne i per treballar per a nosaltres. D'aquests darrers, quins exemples podríeu posar, a més del gos policia?
12. Un dels habitants de l'illa ajuda Prendick, donant-li recer i menjar⁴⁸. Heu constatat algun cop que persones amb precarietat siguin sovint més generoses que les que viuen en l'abundància?

³⁷ Referència a la pàgina 47: "(...) i vaig córrer a obrir la porta."

³⁸ Referència a la pàgina 50: "Al cap d'una estona, vam arribar a una cova."

³⁹ Referència a la pàgina 51: "Ofert-me un coco partit per dos (...)"

⁴⁰ Referència a la pàgina 60: "(...) de manera que va parlar mig en llatí."

⁴¹ Referència a la pàgina 48: "(...) desconeixia les fruites i les plantes del bosc (...)"

⁴² Referència a la pàgina 54: "-No menjar ni carn ni peix: això és la Llei"

⁴³ Referència a la pàgina 59: "(...) i la marea del pacífic pujava lentament."

⁴⁴ Referència a la pàgina 60: "Rebel·leu-vos, mateu-los!"

⁴⁵ Referència a la pàgina 53: "-Ets un home. Has d'aprendre la Llei -va dir."

⁴⁶ Referència a la pàgina 61: "Em va dir que ells no eren homes, sinó animals que ell havia viviseccionat."

⁴⁷ Referència a la pàgina 48: "Tot d'una, vaig sentir els lladrucs d'un gos."

⁴⁸ Referència a la pàgina 50: "-Segueix-me -em va dir."

Les imatges Refugis d'animals

Niu d'oreneta

Cau de marmota

Cova d'ós

Les expressions

Matar el cuc: menjar una mica.

Tenir la paella pel mànec: dominar la situació, controlar una qüestió, tenir poder.

La cançó. L'ós, de La iaia

Moreau explicà que havia sotmès animals a un procés humanitzador, just el procés contrari d'allò que narra la cançó del grup osonenc La iaia.

Diuem que si escoltes aquesta cançó et transformes en un ós,
que el cel es torna groc i et surt pèl per sobre del teu cos,
que és en aquest moment quan comença a transformar-te,
quan comença a transformar-te.

I de cop el cel es torna groc i et surt pèl per sobre del teu cos,
et sents lliure com un ós al bosc, i tots els teus amics són animals petits
i tu només vols transformar-te, tu només vols transformar-te.

I tots junts flotem contents pel bosc, entens l'univers per primer cop,
la gent són ossets petits.
I surt el sol de nit, i sóc un ós feliç que no pot parar de ballar tan lliure enmig del bosc.

L'explicació: el pregoner

El pregoner és una figura històrica que antigament, en veu alta, exposava a la població, en l'espai públic, els pregons. L'objectiu de la feina d'aquest oficial públic era fer públic i notori tot allò que es volia fer saber a la població. El pregoner o nunci va ser una figura que va desaparèixer en paral·lel al desenvolupament de la impremta, per tant, dels bans escrits, i de l'alfabetització de la majoria de la població.

En algunes poblacions rurals, però, la figura del pregoner s'ha mantingut per a casos excepcionals on la urgència de l'acord municipal així com la seva afectació de caràcter general, així ho han requerit. Actualment, en alguns llocs aquesta figura es conserva per tradició en festes i celebracions locals.

Activitats en grup. Ara tots plegats (ATP)

1. El doctor Moreau transformava les bèsties. A cadascú de vosaltres el guia o la guia us dirà el nom d'un animal i un altre nom que conté les mateixes lletres (per exemple: *cabra* i *barca*) (*). Feu grups de tres o quatre. Cadascú dirà als altres el nom de l'animal que té assignat i els que trobin un nom amb les mateixes lletres. Si no el troben de seguida, caldrà que els aneu donant pistes fins que el trobin.
2. Trieu, dels capítols, una frase que us agradi i expliqueu per què l'heu triada al grup. Un cop hagueu sentit totes les frases compareu-ne dues i expliqueu quina d'aquestes us agrada més o menys i per què.

(*) Noms d'animals i corresponents anagrames: llops ... polls / mosca... macos / ocells... colles / mones... només / serp... pres / cabra... barca / isard... sidra / sèpia... espia / calamar... aclamar /

Activitats per preparar a casa i compartir

Els animals humanitzats per Moreau havien de seguir unes lleis, que eren d'obligat compliment. Feu una llista de cinc normes que escauen en els grups de conversa xerrem junts. A la propera sessió les poseu en comú i mireu de confeccionar una llista de les 3 lleis principals.

NOTA: Si aquest és l'últim capítol que s'ha llegit al llarg de la sessió, demaneu que algun xerri faci un resum per explicar-lo al principi de la següent sessió.

14. El doctor Moreau s'explica

15. Sobre les persones-bèsties

16. De com les persones-bèsties van tastar sang

Motors de conversa

1. Per començar a parlar ⇒ Parleu de com sou i què feu i del que coneixeu

1. El doctor Moreau estava assegut en una cadira amb un cigar mig consumit entre els dits⁴⁹. Sou persones fumadores? Heu fumat en alguna ocasió? Us ha agradat? Us molesta el fum del tabac? Permeteu que es fumi a casa vostra?
2. Moreau explicà els beneficis de la cirurgia a Prendick⁵⁰. Us han operat alguna vegada? Vau tenir por d'alguna cosa, abans de la intervenció?
3. Moreau portava gairebé onze anys vivint a l'illa⁵¹. Quants anys fa que viviu al mateix lloc? Us agraden els canvis de residència o veieu que comporten molts costos d'adaptació? Us agradaria viure en una illa?
4. A Moreau no li agradava la gent⁵². Us agrada organitzar trobades amb família o amb amics? Teniu gaires ocasions de fer petar la xerrada a casa, amb el veïnat, amb companys...?

2. Per llançar-se a parlar ⇒ Parleu del que recordeu

5. Mentre passejaven per un camí estret, Prendick i Montgomery van sentir els xiscles d'un conill⁵³. Reconeixeu els crits dels animals més propers o coneguts (cavalls, gossos, gats, coloms, gallines, galls, pardals, bens...)? Sabríeu anomenar-los? Parrupeig, miol, lladruc, renill, piulet, bel, escataineig...
6. Les bèsties operades per Moreau vivien atemorides⁵⁴. Heu vist o conegut animals atemorits? Penseu en gossos abandonats, per exemple. I animals agressius? Gossos lligats, porcs senglars ferits, gats acorralats...
7. Prendick estava molt cansat i volia estar sol⁵⁵. Us heu sentit mai així? Teníeu, d'infants o adolescents, facilitat per aïllar-vos quan volíeu estar sols? Els habitatges estan dissenyats de manera que s'hi puguin tenir estones de solitud?
8. A Prendick no li feia cap gràcia estar tancat en una sala petita amb Moreau⁵⁶. Heu tingut mai por d'estar amb una altra persona en un lloc reduït? Us heu sentit mai molestos dins d'un ascensor, al costat d'una persona? Quina distància mínima cal respectar entre dues persones per no envair la intimitat de l'altre?

3. Per parlar millor ⇒ Parleu del que sabeu fer i del que penseu

9. Moreau explicà que els avenços en la cirurgia van permetre canviar parts del físic de les persones⁵⁷. Què en penseu, de les operacions de cirurgia estètica? Coneixeu alguna persona que s'hagi operat per estètica? De què es va operar?
10. Moreau explicà que en l'època medieval hi havia persones que eren operades per alterar el seu físic i convertir-los, així, en monstres de fira⁵⁸. Què en penseu d'aquesta pràctica antiga? Creieu que la societat ha d'acceptar aquestes pràctiques?
11. Moreau afirmà haver aconseguit canviar l'estructura mental dels animals que va operar⁵⁹. Penseu que això és possible? Hi ha animals que demostren ser intel·ligents d'alguna manera? Recordeu exemples de conductes d'animals molt semblants a les de les persones? I de persones amb conductes nocives que no esperem de cap animal?
12. Moreau creia que un bon científic ha d'estudiar la natura sense tenir en compte el dolor que provoquen els seus estudis en subjectes concrets⁶⁰. Creieu que hi ha actualment tractaments d'animals, encara que no siguin científics, que els causen sofriment? Com viuen a les granges d'engreix? Com són escorxats? És té en compte el seu sofriment?

⁴⁹ Referència a la pàgina 63: "(...) amb un cigar mig consumit entre els dits."

⁵⁰ Referència a la pàgina 64: "La cirurgia serveix per a més coses que les que vostè coneix."

⁵¹ Referència a la pàgina 67: "Porto gairebé 11 anys a l'illa (...)"

⁵² Referència a la pàgina 70: "De fet, la gent ja no m'agrada."

⁵³ Referència a la pàgina 71: "(...) vam sentir els xiscles d'un conill."

⁵⁴ Referència a la pàgina 78: "Vivien atemorits (...)"

⁵⁵ Referència a la pàgina 78: "Jo em sentia molt cansat i volia estar sol."

⁵⁶ Referència a la pàgina 63: "No em feia gràcia estar amb aquell home a una cambra tan petita."

⁵⁷ Referència a la pàgina 64: "(...) s'han canviat parts del seu físic (...)"

⁵⁸ Referència a la pàgina 65: "(...) s'alterava el físic d'alguns homes per convertir-los en monstres de fira."

⁵⁹ Referència a la pàgina 65: "(...) també es pot canviar la seva estructura mental."

⁶⁰ Referència a la pàgina 66: "-Un bon científic ha d'estudiar la natura sense pensar tant en el dolor."

Les imatges Éssers mitològics amb trets humans i animals combinats

Centaure

Harpia

Minotaure

Les expressions

Treure'n l'entrellat: entendre el motiu, el perquè o la natura íntima d'un afer.

Passar per l'adreçador: haver de fer alguna cosa vulgues o no, fer seguir una vida recta.

La cançó. *Carnisseria*, d'Ovidi Montllor

El doctor Moreau explicà el procés quirúrgic d'humanització dels animals que tractà. Ovidi Montllor explica irònicament l'actitud sàdica d'un carnisser fent la seva feina.

Mentre tallava, sàdicament despistat, pensava en la dona...
Mentre tallava, sàdicament despistat, pensava en son pare...
Mentre tallava, sàdicament despistat, pensava en la sogra...
Mentre tallava, sàdicament despistat, el guàrdia de la plaça...
Mentre tallava, sàdicament despistat, en García, el majorista
Mentre tallava, sàdicament despistat, el fill que fugí de casa...
Mentre tallava, sàdicament despistat, la Lali, tan maca...
Mentre tallava, sàdicament despistat, la vida, tan boja...

I a la fi, distret,
es tallà un dit.
La clienta, esglaiada,
ofegà un crit
però ell, atent,
afegí el dit
al quilo de bistecs tot dient:

Ja ho veu, senyora, no val la pena preocupar-se de la gent.

L'explicació: la personificació

Un recurs literari és una és una tècnica retòrica que un escriptor aplica a una paraula o més d'un text perquè aquest guanyi densitat literària. És un ús determinat de la llengua per aconseguir un efecte en el lector o guiar la seva interpretació. Es solen acompanyar de particularitats fonètiques, gramaticals o d'altres nivells que n'accentuen l'expressivitat. Es coneixen també com recursos estilístics, recursos retòrics, figures retòriques, o llicències literàries, entre altres.

Un d'aquests recursos literaris és la personificació, que consisteix a atribuir qualitats humanes a éssers no racionals, objectes, fenòmens naturals, etc. En els fragments que es mostren a continuació es poden veure exemples d'aquesta figura retòrica:

1. L'abella xerrava amb la formiga
2. El cor em diu que m'estimes
3. El taüt t'espera pacientment
4. La pilota ja no volia que la xutessin més

Activitats en grup. Ara tots plegats (ATP)

1. Organitzeu un debat sobre els pros i els contres de fer servir animals per al desenvolupament de la ciència. Dividiu el grup en dos. Cada grup s'encarrega durant cinc minuts d'acumular arguments a favor d'una de les postures. Debateu durant cinc minuts.
2. Trieu, dels capítols, una paraula que us agradi i expliqueu per què l'heu triada al grup. Un cop hagueu sentit totes les paraules, així com la seva defensa argumental, organitzeu una votació que permeti escollir la millor.

Activitats per preparar a casa i compartir

Llegiu i reflexioneu sobre les preguntes que es plantegen sobre els instints animals al final del llibre, a la pàgina 114. Compartiu les reflexions al llarg de la sessió següent.

NOTA: Si aquest és l'últim capítol que s'ha llegit al llarg de la sessió, demaneu que algun xerraire en faci un resum per explicar-lo al principi de la següent sessió.

17. Una catàstrofe

18. Moreau trobat

19. La nit de festa de Montgomery

Motors de conversa

1. Per començar a parlar ⇒ Parleu de com sou i què feu i del que coneixeu

1. Prendick es passava hores i hores a la platja esperant veure algun vaixell que el pogués rescatar de l'illa⁶¹. Heu estat mai en alerta tot esperant que succeeixi alguna cosa? Per exemple: algú que arriba tard a casa, acaben d'operar un familiar, etc.
2. Prendick es va trencar el braç⁶². Alguna vegada us heu trencat un os? Fa molt mal? Aguanteu bé el dolor?
3. La lluna era plena i brillava com mai⁶³. Us atrau la lluna? Alguna vegada heu dedicat més de tres minuts seguits a mirar la lluna? Sou llunàtics? Us canvia l'estat d'ànim, l'humor, etc. quan hi ha lluna plena o lluna nova?
4. L'edificació de l'illa es va cremar per un descuit⁶⁴. Heu tingut mai algun problema amb el foc? Heu hagut de demanar en alguna ocasió assistència als bombers?

2. Per llançar-se a parlar ⇒ Parleu del que recordeu

5. Prendick no tenia cap altre objectiu que marxar de l'illa i tornar a la que considerava 'pacífica' societat dels homes⁶⁵. Recordeu haver tingut un interès especial i obsessiu per alguna cosa convertida en objectiu? Per exemple: aprovar unes oposicions, superar una malaltia, estalviar uns diners, convèncer algú...
6. Montgomery li donà licor a M'ling, en contra de la voluntat de Prendick⁶⁶. Sovint veiem conductes contràries a allò que nosaltres fariem, al carrer, en un restaurant, en un viatge.... Heu intervingut mai per evitar-les? Us van fer cas?
7. Moreau no tornava al campament. Alguna cosa ben seriosa li devia haver passat⁶⁷. Què es pot entendre per una cosa ben seriosa? Us heu alarmat en alguna ocasió davant de situacions imprevistes? Un incendi, una absència, una agressió, un accident...
8. El foc consumia el campament de Moreau. En poca estona no hi quedaria cap paret alçada⁶⁸. Recordeu algun edifici emblemàtic que després d'un incendi hagi perdut totes les parets? Sabeu el conte dels *Tres Porquets*? Algú sap explicar què passa amb les parets de les cases en aquest conte infantil?

3. Per parlar millor ⇒ Parleu del que sabeu fer i del que penseu

9. Bona part de les persones-bèsties havien perdut el seny i actuaven sense seguir la Llei⁶⁹. Reflexioneu sobre la seva actitud. Què en penseu? Us sorprèn? Per què?
10. Montgomery morí després de la nit de festa boja amb les persones-bèsties⁷⁰. Considereu que aquesta mort s'hauria pogut evitar? Montgomery hauria estat útil per la tasca de supervivència i rescat a què es va haver d'enfrontar tot sol Prendick?
11. Montgomery va cremar les úniques embarcacions de l'illa, les que haurien permès a Prendick marxar de l'illa⁷¹. Creieu que podríeu construir una embarcació que flotés al mar? Com us ho faríeu?
12. Montgomery va embenar, amb gran traça, el braç trencat de Prendick⁷². Sabríeu embenar un braç? Penseu que és difícil, fer un embenat ben fet? Heu hagut de fer mai un embenat a algú?

⁶¹ Referència a la pàgina 79: "Em passava hores i hores a la platja(...)"

⁶² Referència a la pàgina 80: "(...) em vaig trencar el braç."

⁶³ Referència a la pàgina 92: "La lluna era plena i brillava com mai."

⁶⁴ Referència a la pàgina 95: "I després tot s'havia inflammat!"

⁶⁵ Referència a la pàgina 79: "La meua única idea era (...) tornar a la pacífica societat dels homes."

⁶⁶ Referència a la pàgina 90: "No li doni pas licor a aquesta bèstia!"

⁶⁷ Referència a la pàgina 85: "Alguna cosa ben seriosa li deu haver passat."

⁶⁸ Referència a la pàgina 96: "D'aquí poc, no hi quedaria cap paret alçada."

⁶⁹ Referència a la pàgina 83: "Totes aquelles criatures havien perdut el seny (...)"

⁷⁰ Referència a la pàgina 96: "Acabava de morir."

⁷¹ Referència a la pàgina 95: "Havien cremat el bot i la barca!"

⁷² Referència a la pàgina 81: "(...) i, amb molta traça i rapidesa, me'l va embenar."

Llum del sol

Làmpada LED

Enllumenat de gas

Les expressions

Haver begut oli: no tenir remei.

Anar-se'n en orris: es fa servir per referir-se a alguna cosa que s'ha espallat, s'ha perdut o ha fracassat.

La cançó. *Apòstols de Bacus*, de Brams

Montgomery organitzà una macabra festa amb les persones-bèsties, on l'alcohol hi tingué un gran protagonisme. El grup berguedà Brams canta a Bacus, el Déu del vi, de qui es consideren apòstols.

Tenim mesquites
a cada país,
tenim capelles
a cada racó,
et prometem el paradís
si segueixes la nostra religió.
Els altars són llargs i rectes,
el sacerdot et dirà: "Què vol?"
Practicar no és gens complexe,
es tracta només de beure alcohol.

No anem a Lourdes,
no anem a la Meca,
nosaltres anem al Priorat,
i celebrem la verema
i quan el vi és embotat.
Potser tu ets el profeta
que tants anys fa que estem esperant.
Vinga, amunt, alça la gerra,
ja et vull veure pedricant!

Som els apòstols, apòstols de Bacus,
som els deixebles del déu del vi.

La penitència és ressaca,
beure aigua és pecat,
i de festes, i de farres
parla el nostre llibre sagrat.
Els abstemis són heretges,
els alcohòlics són uns sants.
Sacrificarem els fetges,
l'alcohol ens fa germans.

L'explicació: *Robinson Crusoe*

Robinson Crusoe és una novel·la de l'escriptor anglès Daniel Defoe, publicada per primer cop el 1719. Sembla ser que l'autor es va inspirar en el relat d'Alexander Selkirk, un mariner escocès que va passar molt de temps sol a l'arxipèlag Juan Fernández. *Robinson Crusoe* és una autobiografia fictícia del personatge del títol, un naufrag anglès que passa 28 anys en una illa remota. La por al desconegut envaeix el mariner, que es construeix un refugi per defensar-se dels enemics i inicia un viatge de descoberta d'ell mateix, de Déu i de la geografia insular. Un dia salva qui esdevindrà el seu servidor de morir sacrificat per uns caníbals que usen l'illa com a espai ritual. Robinson li posa el nom de Divendres i l'educa com a un nen petit. Tots dos junts alliberen uns anglesos de la mort en mans dels caníbals i aconseguiran la seva llibertat. Les principals lectures crítiques han subratllat la visió defensora del colonialisme de Robinson, on l'heroi representa els valors de la civilització occidental, que imposa al nadiu, presentat com a menys avançat.

L'obra és una de les més venudes de la literatura d'abans del segle XX i va esdevenir un clàssic dels llibres d'aventures i la literatura juvenil.

Activitats en grup. Ara tots plegats (ATP)

1. Montgomery s'emborraxà i perdé el control. Les conseqüències d'aquesta pèrdua de control van ser greus i perilloses. Com també ho són a la vida real. En alguns casos, la legislació actual considera que anar begut és un atenuant de la pena quan es demostra que s'ha comès un delictes. Dividiu-vos en dos grups i dediqueu cinc minuts a argumentar en sentit contrari. Debateu durant cinc minuts més.
2. Poseu-vos en rotllana i de manera ordenada però ràpida aneu dient noms propis de persona que apareguin al llibre. La primera persona que s'equivoqui, repeteixi o no en sàpiga cap, queda eliminada. Podeu fer un parell o tres de rondes i després, si encara queda gent per eliminar es pot continuar amb colors, estris de cuina, noms d'animal domèstic, etc. Guanya l'última persona que quedi a la rotllana.

Activitats per preparar a casa i compartir

Prepareu una petita explicació fantàstica, de màxim trenta segons o un minut de durada, on expliqueu què faríeu en una festa amb persones-bèsties.

NOTA: Si aquest és l'últim capítol que s'ha llegit al llarg de la sessió, demaneu que algun xerraire en faci un resum per explicar-lo al principi de la següent sessió.

20. Sol amb les persones-bèsties

21. La reconversió de les persones-bèsties

22. L'home sol

Motors de conversa

1. Per començar a parlar ⇒ Parleu de com sou i què feu i del que coneixeu

1. Prendick va aconseguir ajuntar dues destrals, un revòlver i un fuet per defensar-se de les persones-bèsties⁷³. Heu tingut mai una destral a les mans? La sabríeu fer servir? Heu tallat mai un arbre? Sabeu d'altres eines del camp que tallin, com la falç, la dalla, el xerrac...
2. Prendick ordena a les persones-bèsties fer tot allò que ell els mani⁷⁴. Sou manaires? Acostumeu a donar moltes ordres a les persones del vostre voltant? Coneixeu alguna persona que mai doni ordres a ningú?
3. Prendick va parlar amb seguretat a les persones-bèsties⁷⁵. Gràcies a això, el van creure. Sabeu parlar en públic? Us hi sentiu insegurs, si ho heu de fer? Us agrada fer-ho?
4. Les persones-bèsties van deixar de portar roba, en el seu procés de deshumanització⁷⁶. Us agrada portar poca roba, a l'estiu? Us agrada caminar descalços per casa? Sou molt presumits, amb la roba?

2. Per llançar-se a parlar ⇒ Parleu del que recordeu

5. La hiena-porc que s'estava menjant l'home-gos va ensenyar les dents plenes de sang a Prendick⁷⁷. Hi ha pel·lícules que tenen escenes agressives, de sang i fetge. Us agrada veure'n?
6. L'olor de carn humana va atraure tres persones-bèsties⁷⁸. Sou sensibles a les olors i pudors? En recordeu cap que hagi captat la vostra atenció? De menjars, de perfums, de clavegueres, d'hospitals...
7. Prendick va recollir tota la fruita que va poder abans d'endinsar-se mar enllà⁷⁹. Quants noms de fruita seríeu capaços de recordar? Us agrada menjar-ne? Recordeu per què és important portar cítrics en un vaixell que faci travessies llargues?
8. Quan Prendick va arribar a casa va preferir no explicar la veritat d'allò que havia passat, ja que creia que ningú l'hauria cregut⁸⁰. Us ha passat mai això de no poder explicar la veritat perquè és tan estranya que sembla mentida?

3. Per parlar millor ⇒ Parleu del que sabeu fer i del que penseu

9. Prendick, ja a la civilització, desconfiava de les persones perquè pensava que es podien convertir en bèsties.⁸¹ Creieu que Prendick estava traumatitzat? Creieu que a vosaltres us passaria el mateix? Creieu que li hagués anat bé parlar-ho amb algú?
10. Prendick, després de tot, abandonà la ciutat i marxà a viure al camp, lluny de tot i de tothom⁸². Què en penseu d'aquesta opció? És millor enfrontar-se a les coses, o és millor fugir-ne?
11. Prendick afirmà que finalment va aconseguir trobar la pau⁸³. Com definiríeu el concepte de "trobar la pau"? Què és per vosaltres "trobar la pau"? Creieu que és possible viure en pau, dins la societat occidental?
12. Prendick va decidir emprendre el viatge de retorn a casa un cop va constatar que cada cop era més perillós conviure amb els animals salvatges⁸⁴. Què creieu que són més perillosos, els animals salvatges o els humans?

⁷³ Referència a la pàgina 97: "Dues destrals, un revòlver i el fuet tacat de sang (...)"

⁷⁴ Referència a la pàgina 97: "Per això, heu de fer tot el que us mani."

⁷⁵ Referència a la pàgina 103: "Havia parlat amb tanta seguretat que alguns em van creure."

⁷⁶ Referència a la pàgina 104: "També van deixar de portar roba."

⁷⁷ Referència a la pàgina 105: "(...) em va ensenyar les dents tacades de sang."

⁷⁸ Referència a la pàgina 109: "L'olor de la carn humana les havia atret."

⁷⁹ Referència a la pàgina 109: "(...) vaig recollir tota la fruita que vaig poder."

⁸⁰ Referència a la pàgina 111: "Vaig preferir no explicar la veritat a ningú, perquè sabia que no m'haurien cregut."

⁸¹ Referència a la pàgina 111: "(...) desconfiava de totes les persones (...) tenia por que es convertissin en bèsties."

⁸² Referència a la pàgina 112: "(...) vaig abandonar la ciutat (...)"

⁸³ Referència a la pàgina 112: "Per fi, he aconseguit trobar la pau."

⁸⁴ Referència a la pàgina 106: "Cada cop era més perillós conviure amb elles."

Les imatges Recipients de líquids per beure

Bota

Càntir

Cantimplora

Les expressions

Fer-li la llei: imposar algú a un altre la seva voluntat.

Fer cap: anar o arribar.

La cançó. *El senyor Sommer i l'ós polar*, de Joan Dausà

Edward Prendick acabà els seus dies vivint sol, aïllat del món, gestionant la petja psicològica que la traumàtica experiència viscuda li va deixar. Joan Dausà canta a un home també aïllat del món, marcat per la mort d'un fill.

Massa vegades s'ha fet gran
sopant tot sol al menjador,
sense un pastís o una cançó
o un dibuix molt senzill
dels que feia el seu fill.

El fred del llac se'l va quedar
i viu tancat en el passat.
Però hi ha un moment durant la nit
que torna a veure el petit
i somriu feliç.

Somniant que és un ós polar amb anorac
i quatre peixos lligats a un cinturó daurat.
I ell surt nedant de dins el llac
i fan titelles i parlen com parlen els grans.

Se'n va la calma i ve la tempesta
i en obrir els ulls torna el malson.
I amb el regust sota la llengua decideix
que no vol tornar a despertar.

La silueta davant del llac.
Calçat amb botes, barret al cap.
Es va endinsant sense dubtar.
Es va enfonsant sense nedar.
Tampoc ningú no el ve a frenar.
Tampoc ningú mai ho sabrà.
Ja no se'l veu i aquell barret
sura tot sol cap al sud-est.

I ara és un ós polar amb anorac
i quatre peixos lligats a un cinturó daurat.
I ell surt nedant de dins el llac
i fan titelles i parlen com feien abans.

L'explicació: l'ermità

L'ermità és una persona que escull professar una vida solitària i ascètica, fugint del contacte habitual amb la societat. En el cristianisme, la vida eremítica té com a finalitat l'acostament a Déu, motiu pel qual es caracteritza per valors com l'ascetisme, la penitència, l'allunyament del món urbà, la ruptura amb les preferències d'aquest, el silenci, l'oració i, en algunes ocasions, el nomadisme. La pràctica de l'eremitisme, però, no és exclusiva de la tradició cristiana. També forma part de la història de l'hinduisme, del budisme, del taoisme i del sufisme.

En el món modern es sol destacar una pràctica que si bé no es pot catalogar com a eremítica estrictament parlant, manté alguna de les seves característiques. En aquest cas no existeix una fugida física del món habitat, sinó un aïllament respecte de l'estil de vida que representa. Es tracta d'un eremitisme enmig del món, impregnat de trets de soledat, oració i treball, i que defuig qualsevol tipus de publicitat.

Activitats en grup. Ara tots plegats (ATP)

1. Imagineu que sou una persona que acaba de viure una experiència com la que ha viscut Prendick i que us rescata un vaixell. Com que no voleu explicar el que us ha passat, agrupeu-vos en grups de dues o tres persones i organitzeu la falsa explicació de què us ha passat. Teniu cinc minuts per preparar-la i dos per exposar-la al grup.
2. Quan acaba el periple a l'illa de Moreau, Prendick emprèn el retorn a casa i acaba vivint aïllat del món. Intenteu imaginar Prendick assegut a casa seva, al costat d'una finestra. Decidiu entre tot el grup quants elements dels que Prendick pot veure mirant per la finestra sereu capaços d'anomenar durant tres minuts. Comproveu-ho fent una pluja d'idees ininterrompuda i de ritme ràpid. Algú hauria de dedicar-se a comptar-los.

Activitats per preparar a casa i compartir

Llegiu i reflexioneu sobre les preguntes que es plantegen sobre la societat humana al final del llibre, a la pàgina 114. Compartiu les reflexions al llarg de la sessió següent.

NOTA: Si aquest és l'últim capítol que s'ha llegit al llarg de la sessió, demaneu que algun xerraire en faci un resum per explicar-lo al principi de la següent sessió.

Notes

Llistat d'atribucions

Imatge

Unitat	Descripció de la imatge	Atribució
1. EL <i>Lady Vain</i>	Proa	Candi...
2. L'home que no anava enlloc	Popa	Candi...
3. L'estranya figura	Babord	carac3
4. A la barana del vaixell	Estribord	Carlos E. Pérez S.L.
5. El desembarcament a l'illa	Palanca	Matías Chiodini
6. Els remadors d'aire infernal	Politja	Comrade King
7. La porta tancada		
8. Els gemecs del puma	Puma	Marie Hale
9. La cosa del bosc	Lleopard	Andrea Volpato
10. Els gemecs de l'home		
11. La caça de l'home	Niu d'oreneta	manuel m. v.
12. Els recitadors de la Llei	Cau de marmota	Dhinakaran Gajavarathan
13. Un parlament	Cova d'ós	Aaron
14. El doctor Moreau s'explica	Centaure	Wladimir Valdes
15. Sobre les persones-bèsties	Harpia	Carmen Escobar Carrio
16. De com les persones-bèsties van tastar sang	Minotaure	dynamosquito
17. Una catàstrofe	Llum del sol	oliver.dodd
18. Moreau trobat	Làmpada LED	Nao. Fujita
19. La nit de festa de Montgomery	Enllumenat de gas	Nacho
20. Sol amb les persones-bèsties	Bota	Ardo Beltz
21. La reconversió de les persones-bèsties	Càntir	Antoni.Vidal
22. L'home sol	Cantimplora	alvizlo

Primera edició, novembre de 2017

La CAL (Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana)

contribueix a...

fomentar l'ús social de la llengua catalana i promoure la llengua entre els no catalanoparlants.

La LF (Associació Lectura Fàcil)

Associació Lectura Fàcil

contribueix a...

fer accessible la lectura, la cultura i la informació a tothom, amb especial atenció a les persones amb dificultats lectores.

XERREM DE LLIBRES